

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА**

Л. Р. КОККІНА

**ЗБІРНИК ВПРАВ ДО КУРСУ «ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ IV КУРСУ
ВІДДІЛЕННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ФАКУЛЬТЕТУ РГФ**

ОДЕСА

2017

Збірник вправ до курсу «Практика перекладу» для студентів IV курсу відділення французької філології факультету РГФ / Укл. Л.Р. Коккіна.
– Одеса: Персей, 2017. – 40 с.

Рецензенти: С. Б. Фокін, кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу з романських мов ім. М. Зерова інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Кім Л. А., к. філол. наук, доцент кафедри романської філології Дніпровського національного університету

Терещенко Т. В., к. філол. наук, доцент кафедри практики французької та німецької мов Рівненського державного гуманітарного університету

Друкується за рішенням засідання Вченої Ради факультету романо-германської філології від 13 червня 2017р., протокол № 11

Метою збірника вправ є розвиток вмінь франко-українського письмового перекладу. Наведено завдання й художні та суспільно-політичні тексти, призначені для формування компетентностей якісного перекладу та вірного використання найуживаніших мовних структур відповідного стилю. Рекомендовано для студентів IV курсу з метою подальшого вдосконалення рівня фахових компетенцій.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ОСНОВНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРИЙОМИ	6
ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ	7
ВПРАВИ З ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ	17
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39

ВСТУП

Збірник вправ з перекладу являє собою посібник з курсу „Практика перекладу”. Вправи та завдання збірника в повній мірі відбивають зміст теоретичних лекцій, що їх читають на IV курсі відділення французької філології.

Збірник призначений для розвитку та відпрацювання вмінь та навичок перекладу, що потребує твердих і впевнених знань французької та української мов. Матеріал, що відпрацьовується протягом четвертого курсу денної форми навчання, являє собою підґрунтя для подальшого більш вузького та спеціалізованого перекладу. Це обумовило створення збірника та запровадження його саме на четвертому курсі денної форми навчання.

Збірник містить вправи для відпрацювання тем, що викладаються під час лекцій. При створенні збірника використовувались лише автентичні матеріали художньої літератури, наукові та суспільно-політичні тексти з французьких та українських сайтів. До того ж, різноманітність тематики дає змогу викладачеві вибирати необхідні вправи, в залежності від конкретних умов навчання. Наявність вправ для самостійної роботи дозволяє студентам відпрацьовувати свої вміння та навички поза аудиторією, а викладачеві надає додаткові можливості оцінювання студентів, що за якихось умов відстали від програми курсу.

Метою курсу є формування у студентів базових та спеціальних складових перекладацької компетенції, під якою розуміється сукупність знань, вмінь та навичок, що дозволяють перекладачеві успішно вирішувати свої професійні завдання, а саме навичок

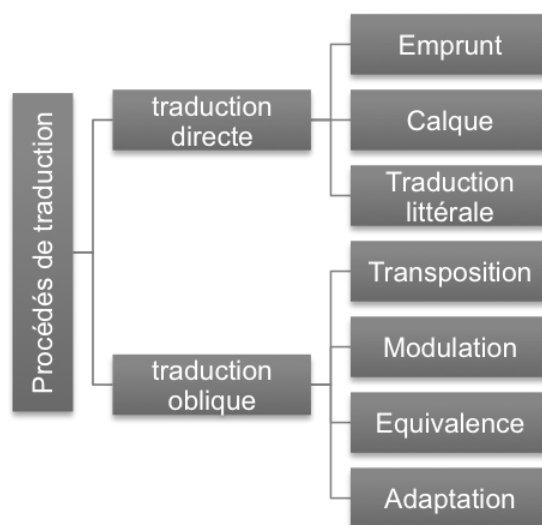
перекладу усних та письмових текстів різних функціональних стилів, застосування лексико-граматичних трансформацій мовних одиниць, навичок перекладацького аналізу тощо.

Рекомендації щодо тактики виконання письмового перекладу, які надаються студентам, в стислій формі резюмують опрацьований під час лекцій теоретичний матеріал за темою.

Завданням курсу є формування у студентів навичок аналізувати паралельні тексти за заданим алгоритмом, перекладати письмово з мови/на мову оригінала українською матеріали з періодичних видань, афоризми, назви кінострічок; передавати власні імена, адміністративні та географічні назви, скорочення, пісні, правильно перекладати іменники, дієслова і прикметники, утворені словоскладенням, інфінітивні конструкції, дієприслівникові та дієприкметникові звороти, поширені означення та вибирати мовні засоби з урахуванням структурних, лексико-семантичних, фразеологічних і стилістичних особливостей текстів мовою оригіналу і перекладу.

Вимоги до знань: по закінченні курсу студенти мусять мати знання про основні положення теорії перекладу, типи та види перекладу, засоби відтворення французькою мовою семантики українських граматичних своєрідностей та навпаки.

ОСНОВНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРИЙОМИ

Ex 1

Faites correspondre chaque procédé de traduction à son explication

Traduction littérale	est un procédé par lequel on rend compte de la même situation que dans l'original, en ayant recours à une rédaction entièrement différente
Transposition	consiste à utiliser en français le terme de la langue d'origine
Modulation	est l'emprunt d'un syntagme étranger avec traduction littérale de ses éléments
Equivalence	tient compte de la différence entre les réalités culturelles de chaque société pour exprimer le même effet
Emprunt	consiste à changer le point de vue, l'éclairage, soit pour contourner une difficulté de traduction, soit pour faire apparaître une façon de voir les choses, propre aux locuteurs de la langue d'arrivée
Calque	désigne une traduction mot-à-mot aboutissant à un texte à la fois correct et idiomatique
Adaptation	consiste à changer la catégorie grammaticale d'un mot ou d'un groupe de mots sans changer le sens du message

ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Ex 2

Comparez deux textes. Lequel appartient à la langue de départ? Analysez les procédés auxquelles on a eu recours pour traduire cet article. Proposez votre propre variante de traduction.

Pourquoi il est si difficile de créer un robot à l'apparence humaine	Чому так складно створити робота із зовнішністю людини
A première vue, il s'agit de l'actrice américaine Scarlett Johansson. Les cheveux blonds, les lèvres brillantes, le teint frais : tout y est. Mais il suffit qu'elle entrouvre la bouche pour comprendre le subterfuge : quand cette Scarlett Johansson s'anime, sa nature de robot ne fait plus de doute. Ses mouvements sont légèrement saccadés, les expressions de son visage imparfaites, et malgré ses traits réalistes et son joli sourire, cette machine ne trompe personne. « L'apparence, ce n'est pas très compliqué », assure Nadia Thalmann, chercheuse canado-suisse à la Nanyang Technological University de Singapour. Elle travaille depuis quelques années sur Nadine, un robot qui a adopté ses propres traits, et dont le but est d'être un « compagnon ». Pour fabriquer un robot à l'allure aussi réaliste que Nadine, il a fallu mouler le visage et le corps de Nadia Thalmann et faire fondre une silicone spéciale pour réaliser « l'enveloppe » posée sur le squelette. Le visage de Nadine est composé de 27 moteurs, ce qui est insuffisant pour mimer toute la nuance des expressions humaines. « Plus on a de moteurs, plus la correspondance peut fonctionner, mais la gestion est plus complexe ! » C'est que les expressions humaines ne dépendent pas uniquement des mouvements du visage, mais aussi, par	На перший погляд, це - американська актриса Скарлетт Йоханссон. Світле волосся, блискучі губи, свіжий колір обличчя - все збігається. Але досить їй лише відкрити рота, щоб стало зрозумілим, що це не так. Коли ця Скарлетт Йоханссон починає рухатися, більше немає сумнівів, що це - робот, її рухи не зовсім плавні, міміка недосконала і, незважаючи на реальні риси і гарну усмішку, ця машина не може нікого обдурити. "Зовнішній вигляд - це не дуже складно", - каже Надя Тальман, швейцарсько-канадська дослідниця з Наньянського технологічного університету в Сінгапурі. Вже кілька років вона працює над Надін, роботом з її власними рисами, мета якого - бути "супутником". Для того, щоб робот мав такий реалістичний вигляд, як Надін, довелося ліпити обличчя й тіло Наді Тальман і розплавляти спеціальний силікон для створення "оболонки", одягненої на каркас. Обличчя Надін складається з 27 двигунів, яких недостатньо для імітації всіх нюансів виразу обличчя людини. "Чим більше двигунів, тим більша подібність, але й складніше управління! "Це тому, що вираз обличчя людини залежить не лише від рухів обличчя, а й, наприклад, від зволоження очей або почервоніння шкіри. <i>За матеріалами газету Le Monde</i>

exemple, de l'humidification de l'œil ou du rougissement de la peau. <i>D'après Le Monde</i>	
--	--

Ex 3

Complétez le tableau avec les données reçues de l'analyse de la traduction de l'article

Traduction littérale	
Transposition	
Modulation	
Equivalence	
Emprunt	
Calque	
Adaptation	

Ex 4

Analysez les procédés utilisés pour traduire les titres des films. Quelles traductions vous paraissent-elles les plus réussies ?

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Traduction littérale										
Transposition										
Modulation										

Equivalence										
Emprunt										
Calque										
Adaptation										

	<i>Anglais</i>	<i>Français</i>	<i>Ukrainien</i>	<i>Russe</i>
1	The Finest Hours (VO)	Les heures de gloire / Cape Cod	Проти шторму	Против шторма/ И грянет шторм
2	The Walk (VO)	Rêver plus haut	Прогулянка висотою	Прогулка
3	Minions (VO)	Les Minions	Посіпаки	Миньоны
4	The Hangover (VO)	Very Bad Trip, ou Lendemain de veille au Québec et au Nouveau-Brunswick	Похмілля	Мальчишник в Бердсе
5	Serial (Bad) Weddings	Qu'est-ce qu'on a fait au Bon Dieu? (VO)	Божевільне весілля	Безумная свадьба
6	Daddy or Mommy	Papa ou Maman (VO)	Шалене розлучення	Любовь вразнос
7	Supercondriaque	Supercondriaque (VO)	Кохання – найкращі ліки	Любов от всех болезней
8	In the Courtyard	Dans la cour (VO)	Жінка на подвір'ї	Женщина во дворе

8	Asterix and Obelix: God Save Britannia	Astérix et Obélix: Au Service de Sa Majesté (VO)	Астерікс і Обелікс: На службі Її Величності	Астерикс и Обеликс в Британии
10	Serial Teachers	Les Profs (VO)	Божевільні преподи	Безумные преподы

Ex 5

Essayez de faire ressusciter les phrases initiales du livre de E.-E. Schmitt, en vous servant des traductions en russe et ukrainien. Quelles traductions vous paraissent-elles les plus réussies ?

	Э.-Э. ШМИТТ	Пер. Д. Мудролюбовой	Пер. О.Борисенко
1		Деньги существуют для того, чтоб их копить, а не тратить. С. 77	Гроші існують для того, щоб їх зберігати, а не цвиндрити. С. 7
2		Какой-то мужчина, припустивший бегом, как крыса. С. 85	Чоловік, що біг, наче пацюк. С. 21
3		Он улынулся, готовясь влить мне затрещину. С. 85	Посміхнувся, наміряючись дати мені прочухана. С.
4		Отец всегда швырял мне в лицо воспоминание о моем старшем брате Пополе. С. 87	Мій батько кидає мені в обличчя спогад про мого старшого брата. С. 24
5		Вот это был настоящий удар, вопрос ниже пояса, я не ожидал этого. С. 88	Це був справжній підступний удар під дих, я не був готовий для такого запитання. С. 26
6		Улыбка — это роскошь богатых. С. 88	Посмішка – це забаганка багатих людей. С. 27
7		— Да ну! С. 88	— Так я і повірив! С.
8		Никто больше не воспринимает меня как таракана. С. 90	До мене більш не ставляться, як до таргана. С. 27
9		Под вечер это довольно утомительно, но мне удастся. С. 91	Наприкінці дня це не легко, але я тримаюся. С. 31

10		Тут он меня просто сразил наповал. С. 93	Тут пан Ібрагім влучив у самісіньке яблучко. С. 35
11		У мсье Ибрагима в самом деле огромные связи. С. 92	У пана Ібрагіма явно була волохата лапа. С. 35
12		Тут я пустился по словарному следу. С. 96	Тому я вирішив зіграти у слідопита. С. 40
13		И это добавило мне хлопот. С. 96	Це мене ставило перед нерозв'язним завданням. С. 41
14		Один дождь погоды не делает. С. 97	Один раз не рахується. С. 43
15		Придется затянуть потуже пояс. С. 98	Треба буде трохи затягнути паски. С. 44
16		Я принялся за ней ухаживать с отчаянием утопающего. С. 101	Я почав за нею упадати із запалом потопаючого. С. 50
17		Я плакал два или три часа, задыхаясь в рыданиях. С. 102	Я плакав дві чи три години, ніяк не міг заспокоїтися. С. 52
18		Отсутствие ответа — это и есть ответ. С. 103	Відсутність відповіді вже є відповіддю. С. 54
19		Начали бить друг друга по морде. С. 104	Вони пересварилися С. 55
20		На сердце бывало тяжело. С. 105	Мені трохи щемило серце. С. 57
21		Его мучают угрызения совести. С. 106	Його гризе сумління. С. 59
22		И тут я понял, что он собирается спросить что-нибудь эдакое. С. 107	І тут я відчув, що в нього буде якесь ненормальне прохання. С. 60
23		Странно, ей с трудом удалось выговорить это имя, оно словно застревало в ее горле. С. 109	Було кумедно спостерігати, як важко їй давалося моє ім'я, ніби воно не проходило їй крізь горло. С. 64
24		Я позволил себе немного поиздеваться над ней. С. 109	Я отримав найвищу насолоду, знущаючись з неї. С. 64
25		Ему надоело торчать здесь. С. 110	Йому набридло тут стирчати. С. 65
26	.	Она пошатнулась и опустилась в кресло. С. 110	Нею хитає так сильно, що вона вирішує сховатися, сівши у крісло. С. 67

27		Не надо мне нахваливать товар. С. 113	Мене не цікавлять ваші лекції. С. 72
28		Решительно, продавец совершал один ляп за другим. С. 114	Поза сумнівом, цей продавець робив промах за промахом. С. 73
29		Похоже, мы вляпались! С. 115	То ми в лайні! С. 75
30		Стараясь не упустить ни слова. С. 115	Не гублячи ані крихти. С. 76

CORRIGÉS

1	L'argent est fait pour être gardé, pas dépensé.
2	Un homme qui courait comme un rat
3	Il a souri, prêt à me foutre une raclée
4	Mon père me lançait toujours à la figure le souvenir de mon frère aîné, Popol
5	Ça, c'était un vrai coup de poing, cette question, un coup de vache, je n'étais pas préparé.
6	Sourire, c'est un truc de gens riches
7	– Mon œil!
8	On ne me traite plus comme un cafard.
9	C'est fatigant, en fin de journée, mais je tiens le coup.
10	Là, il avait marqué un sacré but, monsieur Ibrahim.
11	Décidément, il avait le bras long, monsieur Ibrahim.
12	Je me suis lancé dans un jeu de piste
13	Ça m'a donné du fil à retordre
14	Une fois n'est pas coutume
15	Il va falloir se serrer la ceinture
16	Je me mis à lui faire la cour avec une ardeur de noyé.
17	J'ai pleuré pendant deux heures, trois heures, je n'arrivais pas à reprendre mon souffle.
18	Momo, pas de réponse, c'est une réponse.
19	Se taper sur la gueule
20	j'avais des pincements au cœur
21	Qu'il était rongé par le regret.
22	J'ai senti qu'il allait me faire un truc tordu.
23	C'était curieux comme elle avait du mal à prononcer ce nom, comme s'il ne passait pas dans sa gorge.
24	Je me paie le luxe de me foutre de sa gueule.

25	Il en avait marre d'être ici.
26	Elle vacille tellement qu'elle va se mettre à l'abri sur un fauteuil.
27	Pas la peine de me faire l'article
28	Décidément, ce vendeur commettait gaffe sur gaffe
29	Ben, on n'est pas dans la merde!
30	Sans perdre une miette

Ex 6

Analysez les procédés utilisés pour traduire les phrases tirées du conte « Petit Prince » d'Antoine de Saint-Exupéry

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Traduction littérale												
Transposition												
Modulation												
Equivalence												
Emprunt												
Calque												
Adaptation												

1. Les grandes personnes ne comprennent jamais rien toutes seules, et c'est fatigant, pour les enfants, de toujours leur donner des explications (A. de Saint-Ex., 11)

<i>Дорослі ніколи нічого не можуть збагнути самотужки, а</i>	<i>Дорослі такі нетямовиті, а діти просто не в змозі розжовувати їм</i>	<i>Взрослые никогда ничего не понимают сами, а для детей очень утомительно без конца им все объяснять и растолковывать(пер. Н.Галь, 4)</i>
--	---	--

діти втомлюються тлумачити їм очевидне...(пер. Л.Кононовича, 10).	усе (пер. А.Перепаді).	
2. Quand on a terminé sa toilette du matin, il faut faire soigneusement la toilette de la planète (A. de Saint-Ex., 28)		
Щойно встав уранці, дав собі лад – наведи лад і на своїй планеті (пер. Л.Кононовича, 4).	Причепурився сам уранці, причепури гарненько і свою планету (пер. А.Перепаді).	Встал поутру, умылся, привел себя в порядок – и сразу же приведи в порядок свою планету (пер. Н.Галь, 10).
3. Les enfants seuls savent ce qu'ils cherchent (A. de Saint-Ex., 94)		
Лише діти знають, чого шукають(пер. Л.Кононовича, 7).	Лише діти знають, чого шукають (пер. А.Перепаді).	Одни только дети знают, чего ищут (пер. Н.Галь, 34).
4. Les yeux sont aveugles. Il faut chercher avec le cœur (A. de Saint-Ex., 100)		
Та очі цього не бачать. Треба шукати серцем. (пер. Л.Кононовича, 81).	Але очі не бачать. Шукати треба серцем (пер. А.Перепаді).	Но глаза слепы. Искать надо сердцем (пер. Н.Галь, 37).
5. Le langage est source de malentendus (A. de Saint-Ex., 90)		
Мова – джерело непорозуміння (пер. Л.Кононовича, 69).	Мова — це джерело непорозуміння (пер. А.Перепаді).	Слова только мешают понимать друг друга (пер. Н.Галь, 33).
6. Les enfants doivent être indulgents envers les grandes personnes (A. de Saint-Ex., 24)		
Діти мають поблажливо ставитись до цього люду (пер.	Діти мають бути до тих дорослих вельми	Дети должны быть очень снисходительны к взрослым (пер. Н.Галь, 8).

Л.Кононовича, 20).	поблажливі (пер. А.Перепаді).	
7. <i>Il est bien plus difficile de se juger soi-même que de juger autrui. Si tu réussis à bien te juger, c'est que tu es un véritable sage</i> (A. de Saint-Ex., 51)		
Себе судити набагато важче, ніж інших. Якщо зможеш справедливо судити себе самого, тоді ти справді мудрий (пер. Л.Кононовича, 41).	Себе судити набагато важче, ніж інших. Якщо ти зумієш правильно судити самого себе, то ти справді мудрий (пер. А.Перепаді).	Себя судить куда трудней, чем других. Если ты сумеешь правильно судить себя, значит, ты поистине мудр (пер.Н.Галь, 19).
8. <i>On n'est jamais content là où on est</i> (A. de Saint-Ex., 93)		
Там, де живеш, ніколи не буваєш задоволений (пер. Л.Кононовича, 75).	Люди вічно недовдоволені там, де живуть (пер. А.Перепаді).	Там хорошо, где нас нет (пер. Н.Галь, 34).
9. <i>Tu deviens responsable pour toujours de ce que tu as apprivoisé</i> (A. de Saint-Ex., 92)		
Ти завжди відповідаєш за тих, кого ти приручив (пер. Л.Кононовича, 74).	Ти назавжди береш на себе відповідальність за тих, кого приручив (пер. А.Перепаді).	Ты навсегда в ответе за всех, кого приручил (пер. Н.Галь, 34).
10. <i>Toutes les grandes personnes ont d'abord été des enfants, mais peu d'entre elles s'en souviennent</i> (A. de Saint-Ex., 7)		
Адже всі дорослі були колись дітьми. (От тільки мало хто з них про це пам'ятає) (пер.	Усі-бо дорослі спершу були дітьми, тільки мало хто з них про тее пам'ятає (пер. А.Перепаді).	Ведь все взрослые сначала были детьми, только мало кто из них об этом помнит (пер. Н.Галь, 3).

Л.Кононовича, 7).		
11. <i>Voici mon secret. Il est très simple: on ne voit bien qu'avec le cœur. L'essentiel est invisible par les yeux</i> (A. de Saint-Ex., 92)		
<i>Ось моя таємниця. Вона проста: добре бачить лише серце. Найголовнішого не побачити очима</i> (пер. Л.Кононовича, 72).	<i>Ось моя таємниця. Вона дуже проста: лише серце добре бачить. Найголовнішого не побачиш очима</i> (пер. А.Перепаді).	<i>Вот мой секрет, он очень прост: зорко одно лишь сердце. Самого главного глазами не увидишь</i> (пер. Н.Галь, 33).
12. <i>Pour les vaniteux, les autres hommes sont des admirateurs</i> (A. de Saint-Ex., 52)		
<i>Для шанюлюбців усі люди просто шанувальники</i> (пер. Л.Кононовича, с. 42).	<i>Для чваньків усі люди — то їхні шанувальники</i> (пер. А.Перепаді).	<i>Тщеславным людям кажется, что все ими восхищаются</i> (пер. Н.Галь, 20).

ВПРАВИ 3 ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ

Pour réussir l'exercice de traduction, vous devrez montrer que vous avez bien compris le passage et que vous êtes capable d'en rendre le sens mais aussi les subtilités en langue française. Attelez-vous d'abord à la compréhension du texte avant de vous mettre à la traduction.

Pour bien traduire, il faut comprendre le contexte, le niveau de langue utilisé par le narrateur et savoir le transposer en langue française.

Lorsque vous avez compris le sens du texte, concentrez-vous donc particulièrement sur la tournure française. Au moment de la relecture, mettez-vous dans la peau de quelqu'un qui n'aurait aucune connaissance du texte ni de la langue anglaise pour voir si votre texte tient la route. Attention aussi à ne pas laisser de blancs.

Principaux pièges à éviter

Si vous suivez les règles ci-dessus, il y a peu de chance que vous commettiez la faute de traduction la plus courante chez les débutants : le calque. Le calque consiste à traduire un mot, une expression ou une tournure directement de la langue de départ dans la langue d'arrivée, parfois au mot près. Le résultat est le plus souvent une mauvaise traduction qualifiée de "mal dit" ou "très mal dit" si le sens reste le même, et qui peut aboutir à un contresens (s'il y a un faux-ami ou si le temps calqué couvre une autre période dans la langue d'arrivée) ou, au pire, à un non-sens (voir ci-dessous).

Le faux-sens : il consiste à prendre un mot pour un autre. Il peut rester dans le même domaine lexical (maison = mansion, là où l'on attend house dans le texte) ou changer totalement de catégorie, (foyer = home, là où on attend hearth). La faute sera donc plus ou moins grande.

Le barbarisme : il consiste à écrire un mot qui n'existe pas dans la langue. Aussi important qu'un faux-sens grave.

Le solécisme : il consiste à construire une syntaxe qui n'existe pas dans la langue. Aussi importante qu'une faute de syntaxe grave.

Le contresens : comme l'indique son nom, le contresens aboutit à une traduction contraire de ce qui a été énoncé. C'est une faute importante (selon qu'il s'agisse d'une phrase ou d'un paragraphe entier), qui peut même être très grave. Imaginez, dans un contexte diplomatique, que la phrase "il veut conclure la paix" soit traduite par "he wants to wage war". Au mieux, le résultat serait un renvoi du traducteur. Au pire, ce serait une catastrophe.

Le non-sens : le non-sens ne vaut rien. Il révèle surtout que le traducteur n'a pas relu son texte. Un non-sens est très pénalisé en examen. Bien évidemment, le reste du texte est aussi pris en

considération car les enseignants ont conscience que les étudiants sont dans une phase d'acquisition et de perfectionnement des connaissances. Mais linguistiquement parlant, une énormité qui n'a aucune cohérence devrait normalement conduire le lecteur à rejeter le texte.

L'omission : c'est un abandon ou un refus de traduire face à la difficulté. C'est la faute la plus pénalisée. Il faut toujours essayer de combler le vide en fonction du sens général du passage. S'il s'agit d'un mot, vous risquez au pire un gros faux-sens. S'il s'agit d'une phrase, vous risquez au pire un contresens. Mais dans l'esprit de la traduction, un contresens est moins grave qu'une omission. Imaginez qu'un traducteur, parce qu'il ne sait pas, omette de traduire un chapitre d'une œuvre littéraire. Il y a trahison de l'auteur et du lecteur.

Autres fautes à éviter : les fautes d'orthographe, de temps et de syntaxe ; les sur-traductions ou sous-traductions (quand le traducteur dit plus ou moins que l'auteur du texte) et les mauvaises tournures (mal-dit, fautes de style).

Traduire c'est tout d'abord un travail de compréhension de l'ukrainien, c'est ensuite un travail d'expression en français, et vice versa.

1ère étape : La lecture. Lisez le passage à traduire plusieurs fois, puis relisez le texte entier.

2ème étape : La traduction. Respectez le texte de départ :

- traduisez tous les mots.
- ne commentez pas.
- ne rajoutez pas de sens.
- ne négligez pas la ponctuation.
- respectez le niveau de langue et le style du texte.
- ne détachez pas les mots de leur contexte pour en inférer le sens.

Inférer la signification des mots :

- attention aux faux amis, vérifiez par rapport au contexte.
- repérez leur nature en observant leur place dans la phrase ou leur suffixe(s).
- regardez comment ils sont composés : préfixe + racine + suffixe(s).
- Faut-il traduire les noms de lieux, les termes historiques, les mesures ? Oui quand il existe un équivalent en français. Non s'il s'agit de références culturelles connues. (noms de rues, prénoms et titres, argent).

3ème étape : la relecture. Relisez-vous ! Vous devez gérer votre temps de préparation en gardant un temps pour la relecture de votre traduction et vérifier :

▫ la cohérence de votre traduction : détachez-vous de l'ukrainien, vérifiez qu'il n'y a pas d'incohérence et que votre traduction à un sens.

▫ la grammaire et surtout le choix des temps.

▫ L'orthographe, les majuscules, la ponctuation (elle doit être adaptée en passant d'une langue à l'autre, par exemple l'anglais utilise parfois des tirets à la place des parenthèses, ce qui n'est pas possible en français.)

Ex 7

Traduisez l'article. Faites attention aux noms propres et abréviations. Quelles difficultés avez-vous éprouvées ? Quel procédé de traduction est le plus utilisé?

La France doit se préparer à l'émigration de ses cerveaux

LE MONDE | 17.05.2016 à 06h48 • Mis à jour le 17.05.2016 à 09h35 | Par Nathalie Brafman

Ce n'est pas encore le grand exode, mais une tendance inéluctable, à laquelle la France va devoir faire face : ses cerveaux sont de plus en plus mobiles. Une étude du Conseil d'analyse économique (CAE) intitulée « Préparer la France à la mobilité internationale croissante des qualifiés », parue mardi 17 mai, vient nous le rappeler. Même s'il est difficile d'avoir des chiffres très précis sur le nombre exact de départs. En effet, la France ne comptabilise pas les sorties de son territoire. Seulement les entrées. Et il n'existe pas de base recensant, de manière continue et exhaustive, la présence des Français à l'étranger. Selon l'Insee, il y avait en 2013, entre 3,3 et 3,5 millions de personnes nées en France et âgées de 25 à 55 ans, vivant à l'étranger. Les deux auteurs de l'étude sont Cecilia Garcia-Penalosa, directrice de recherche au CNRS à l'école d'économie d'Aix-Marseille (AMSE), et Etienne Wasmer, professeur d'économie à Sciences Po, codirecteur du laboratoire interdisciplinaire d'évaluation des politiques publiques (Liepp), tous deux membres du CAE. D'emblée, ils insistent sur le fait que les craintes sur l'expatriation des cerveaux doivent être relativisées. D'abord, parce que si le flux net de l'expatriation a certes doublé entre 1980 et 2010, les taux d'émigration restent beaucoup plus faibles que chez nos voisins européens. Graphique à l'appui, ils montrent que la France a deux fois moins d'expatriés que l'Allemagne, et quatre fois moins que le Royaume-Uni. Par ailleurs, les entrées nettes de personnes qualifiées nées à l'étranger font plus que compenser l'émigration de personnes nées en France. Enfin, ne faut-il pas se réjouir que les jeunes diplômés soient bien formés et qu'ils puissent ainsi tenter leur chance à l'étranger ?

Ex 8

Traduisez l'article. Faites attention aux noms propres et abréviations. Quelles difficultés avez-vous éprouvées ? Quel procédé de traduction est le plus utilisé?

Молоді вчені в Україні: гастарбайтери чи патріоти?

Із України щорічно виїжджає приблизно половина молодих вчених. Але рівно стільки ж залишається або повертається із Європи та США, щоб працювати на Батьківщині. І в нашій країні, незважаючи на дещо скептичне ставлення до науки, все ж робляться відкриття.

Згідно з офіційними даними Держкомстату, в Україні налічується 134 741 учений. Скільки із них вважаються молодими, тобто віком до 36 років, не уточнюється. «При зменшенні загальної чисельності працівників наукових організацій в Україні кількість фахівців з науковими ступенями докторів і кандидатів наук практично не змінюється, що свідчить про тенденцію збереження інтелектуальної складової наукових кадрів», - повідомили ForUm'у у Держагентстві у справах науки, інновацій та інформатизації.

Але з цим можна посперечатися. Проблема «витоку мізків закордон» в Україні з'явилася разом з незалежністю. У молодій країні не було грошей на зарплати шахтарям, пенсії та стипендії, тому вчені перестали бути у пошані, як це було в СРСР. З тих пір мрію виїхати з країни реалізує майже половина молодих учених, розповів голова Ради молодих учених України Олександр Скороход. Голові ради – 27 років, і він працює в Інституті молекулярної біології і генетики НАН України, у відділі сигнальних систем клітин.

Прожити в Україні молодому вченому, за його словами, непросто. «З фінансуванням і постачанням обладнанням у нас негусто. Але ми подаємо на європейські гранти. Це поїздки за кордон і виконання певної частини робіт там. За рахунок цього вдається триматися на середньому рівні, адже ставка молодшого наукового співробітника трохи більше 2000. За мірками Києва це не дуже багато. Житло дають, але з цим є проблеми. Завжди кажуть, що житла немає, і доводиться на них весь час тиснути. Під житлом мається на увазі гуртожиток, а не квартира. Він досить старий, і люди живуть по троє у кімнаті. А з квартирами... Наш інститут поки що пролітає, а от в інституті Патона були прецеденти, що дали 10 квартир», - говорить Скороход.

Ex 9

Traduisez l'article. Relevez les mots-clés du texte. Expliquez votre choix du procédé de traduction

Перша IKEA. Чому до України не йдуть світові бренди

Компанія з виробництва меблів і товарів для дому IKEA підтвердила свій вихід на український ринок. За запитом українського медіа-ресурсу "Громадське" представники IKEA відповіли: "Повідомляємо, що франшиза для України дійсно надана, але поки у нас немає точної дати відкриття торговельної мережі". Це вже не перший раз, коли ця торгова марка намагається вийти на український ринок. Перша спроба була ще в 2004 році, тоді представники компанії приїхали на "розвідку". А в 2005 році при президенті Вікторі Ющенку приїхав директор компанії, щоб купити

землю під будівництво торгового центру на Бориспільській трасі біля Києва. Але угода не відбулася, за неофіційними джерелами компанія не домовилася з місцевою владою. У 2009 році ТМ IKEA спробувала ще раз вийти на ринок і навіть купила землю в Одесі, але і ця спроба не здійснилася. Цього разу керівництво компанії передумало через "низькі" можливості ринку. KEA не єдиний світовий бренд, який досі не був представлений на місцевому ринку. Наприклад, шведський бренд одягу H&M, керівництво якого відвідало Київ в грудні 2016 року. Директор з розвитку Маттіас Ламбер оглянув уже наявні торгові центри. Однак за запитом "Громадського", прес-центр бренду повідомив, що в 2017 році H&M не планує з'явитися в Україні. Ситуацію з відкриттям нових брендів ускладнює ще кілька чинників. Економічна криза в 2008 році змусила деякі компанії зупинити свій розвиток в інших країнах, оскільки споживчий попит падав. Потім у 2014 році через початок бойових дій в Україні деякі бренди вирішили відкласти свою присутність на українському ринку до кращих часів. Так само не на останньому місці стоїть рівень корупції в країні: так компанія IKEA навідріз відмовляється брати участь у "схемах" і відкатах.

Ex 10

Traduisez l'article. Relevez les mots-clés du texte. Expliquez votre choix des procédés de traduction

Ikea, Conforama et But trustent la vente de meubles en France

Les trois enseignes ont vu leurs parts de marché progresser en 2016. ▫ Elles représentent désormais 48 % d'un marché français qui repart grâce à la cuisine et la literie.

Le marché se concentre. Pour acheter des meubles, trois adresses s'imposent aux Français : celles des magasins Ikea, Conforama et But. Les derniers chiffres de la profession publiés ce jeudi par l'Institut de promotion et d'étude de l'ameublement (IPEA) montrent que les parts de marché des enseignes leaders se sont encore accrues en 2016. Ikea passe de 18,3 à 19 %, Conforama de 15,7 à 16,1 % et But, de 13,1 à 13,4 %. Au total, les trois géants trustent plus de 48 % du marché du meuble en France. Suivent les cuisinistes (12,8 %) et les chaînes de milieu de gamme (10,6 %) et de haut de gamme (3,8 %). Seuls les spécialistes de la cuisine rivalisent en termes de croissance, avec une progression annuelle de 5,8 %, contre 3 % au global pour les chaînes généralistes.

Un réseau comme Habitat, par exemple, prestigieux par sa marque mais milieu de gamme par son offre et petit par son chiffre d'affaires, affiche quelques difficultés. La Cafom, son propriétaire, a annoncé mardi une baisse de 6 % en comparable de ses ventes pour son exercice clos le 30 septembre, à 125 millions d'euros.

A titre de comparaison, Ikea France a réalisé 2,63 milliards d'euros de chiffre d'affaires pour son exercice clos le 31 août 2016, en hausse de 9,2 %. Les ventes de Conforama se sont, elles, élevées à

3,5 milliards au 30 juin. La progression a été de 4 % en comparable. La France « pèse » 2,34 milliards d'euros et, dans ce total, le meuble 1,21 milliard. De son côté, But affiche 13,9 % de progression à périmètre non constant pour son exercice clos en juin 2016. Pour des ventes totales (pas que le meuble) de 1,57 milliard. Ce réseau va se trouver renforcé par les synergies issues de son rachat par le spécialiste autrichien Lutz, numéro trois européen.

Ex 11

Traduisez l'extrait du texte littéraire. Comparez-le avec d'autres productions. Argumentez votre choix de procédés.

Aujourd'hui, comme depuis un an, le silence régnait en maître dans notre appartement. Plus de musique, plus de rires, plus de conversations sans fin. Mes pas me guidèrent automatiquement vers la chambre de Clara. Tout y était rose. Dès l'instant où j'avais su que nous aurions une fille, j'avais décrété que l'intégralité de la décoration serait de cette couleur. Colin avait utilisé un nombre phénoménal de subterfuges pour me faire changer d'avis. Je n'avais pas cédé. Je n'avais touché à rien ; ni à sa couette roulée en boule, ni à ses jouets éparpillés aux quatre coins, ni à sa chemise de nuit par terre ni à sa petite valise à roulettes où elle avait mis ses poupées pour les vacances. Deux peluches n'y étaient plus, le doudou avec lequel elle était partie et celui avec lequel je dormais. Après avoir refermé la porte en silence, je pris la direction du dressing de Colin. J'y attrapai une nouvelle chemise. Je venais de m'enfermer dans la salle de bains pour prendre une douche, quand j'entendis Félix revenir. Dans la pièce, un grand drap recouvrait le miroir, toutes les étagères étaient vides, à l'exception des bouteilles de parfum de Colin. Plus aucun artifice féminin, plus de maquillage, plus de crèmes, plus de bijoux. Le froid du carrelage ne me fit pas réagir, je m'en moquais. L'eau coulait sur mon corps sans m'accorder le moindre bien-être. Je remplis ma main du shampoing à la fraise de Clara. L'odeur sucrée me tira quelques larmes mêlées d'un réconfort morbide. Mon rituel pouvait commencer. J'aspergeai ma peau du parfum de Colin, première couche de protection. Je fermai les boutons de sa chemise, deuxième couche. J'enfilai son sweat à capuche, troisième couche. Je nouai mes cheveux mouillés pour conserver leur odeur de fraise, quatrième couche. Au salon, mes déchets avaient disparu, les fenêtres étaient ouvertes, et une bataille semblait être livrée dans la cuisine. Avant d'aller rejoindre Félix, je cloîtrai de nouveau le séjour. La pénombre était ma meilleure amie.

Ex 12

Traduisez l'extrait du texte littéraire. Comparez-le avec d'autres productions. Argumentez votre choix de procédés.

Дівчина хотіла переглянути пошту, але не наважувалася: якщо у скриньці не буде хоча б короткого листа від Северина, її накриє туга й смуток, і чай-лате перестане смакувати, і мафін не тішитиме. Молода пара поруч сміялася, хлопець ніжно тримав свою подругу за зап'ястя, а дівчина водила трубочкою у горнятку, розмішуючи пінку й роблячи вигляд, наче це заняття її зараз

неймовірно цікавить. Чаю у Кароліні залишилося вже на дні, час було повертатися до подушок на вікні та ієрогліфів. Вона таки вирішила зазирнути в скриньку і, раптом що, побажати Северину вдалих прокладань ідеальних міських маршрутів.

На екрані одразу висвітлювалося повторне запрошення на каву від викладача, три листи з оновленнями від ресурсу, на якому «паслися» усі знайомі їй поціновувачі філософії стародавнього Китаю, вісім коментарів від подруг на її статус про розпис шовку і... дівчина непомітно для себе зіщулила плечі й гарячково провела пальцем донизу... два листи від Северина!

«Надибав невеликий магазин із твоїми улюбленими керамічними котями. Я би переніс його для тебе в наше ідеальне місто. А може, й ні. Ти б тут залишилася жити. Я привезу тобі кошеня, схоже на тебе».

Кароліна стиснула губи й обійняла двома руками горня. Хотілося плакати, серце м'якнуло від тремкої вдячності й тепла, прагнулося туди, де був він. І кішки. Багато її улюблених кішок. Кортіло написати йому довгого листа. Але вона боялася завантажувати його картотеку зайвою інформацією. Він і так знав, що вона почуватиме, прочитавши ці кілька коротких речень. Він відчував її навіть краще, ніж міста.

Ex 13

Traduisez l'article. Relevez les termes liés avec la traduction. Peut-on less traduire autrement?

La Traduction: Un marché en hausse

Durant les dernières décennies, la présence des entreprises sur un niveau internationale est devenue de plus en plus importante. Dans un monde où les sociétés tendent à développer toujours davantage leur clientèle ou leurs partenaires à l'échelle internationale, l'importance des langues étrangères n'est plus à prouver.

Dans ce contexte de globalisation des échanges, comment les entreprises peuvent-elles s'adapter et développer leur stratégie à l'international ? **Réponse : la traduction.**

Aujourd'hui, les entreprises sont de plus en plus soumises à la pression de l'international. En parallèle de cette mondialisation croissante, les sociétés se doivent d'être **multilingues**. Selon *One Hour Translation*, une agence de traduction en ligne, la traduction est devenue « fondamentale du cœur de métier de celles sociétés ».

En conséquence, la demande en services de traduction de ces entreprises est devenue considérable ; selon un article dans *Le Journal de la Traduction*, l'industrie de la traduction est en pleine expansion avec **15% de croissance par an**.

Chez *Les Langues du Monde Traductions*, nos traducteurs experts peuvent vous permettre de faire la différence auprès de vos interlocuteurs étrangers. Faire appel à nos services, c'est faciliter les échanges au sein de votre société et contribuer à son développement !

Nous sommes à votre disposition pour vous présenter nos traducteurs où vous faire parvenir un devis.

Ex 14

Traduisez l'article. Relevez les termes liés avec la traduction. Peut-on less traduire autrement?

Ринок перекладацьких послуг в Україні

Ринок послуг перекладу у нас в країні хоча й залишає бажати кращого, тим не менше, демонструє нехай невелике, але стабільне зростання. Наявні ж ознаки змін на краще стали вимальовуватись буквально декілька років тому.

Така ситуація має право на існування по одній простій причині. Якщо в більшості західних країн культура перекладацького ринку формувалась протягом якщо не століть, то вже точно багатьох десятиліть. Проте в Україні ситуація склалась так, що ринок перекладів у його сучасній формі почав формуватись лише на початку 90-х років минулого століття. Взагалі у формуванні сучасного українського ринку перекладацьких послуг можна виділити три основних етапи:

1. 1996 — 1998 рр. Даний період характеризувався достатньо низькою конкуренцією та практично повною відсутністю інформації учасників ринку один про одного. Хоча саме тоді, в цей початковий період в Україні почали з'являтися перші бюро перекладів.

2. 1998 – 2004 рр. Протягом цього періоду масово розвивається Інтернет та інші інформаційні технології. Ринок розширюється та стає більш прозорим як для клієнтів, так і для продавців перекладацьких послуг. Дрібні перекладацькі контори починають об'єднуватись у більш потужніші компанії.

3. 2004 р. – по даний час. На даному етапі стає відчутним неймовірне зростання конкуренції. А також відбувається подальше об'єднання компаній.

Але тим не менше, не дивлячись на ці, здавалося б, цілком благотворні для розвитку процеси, ринок перекладацьких послуг в Україні разюче відрізняється від зарубіжного. І перш за все рівнем оплати праці власне перекладачів. Якщо у цій же Америці вартість однієї сторінки перекладеного тексту стандартним шрифтом оцінюється в 50-70 доларів США, то в нас подібний обсяг послуг вартує не більше 10-20 доларів США. При цьому сам ринок перекладів стабільно зростає. Ситуація парадоксальна, але для нашої країни — цілком типова.

Ex 15

Traduisez l'article. Relevez les termes scientifiques. Expliquez les particularités de traduction des textes de ce genre.

Способи утворення акронімів у фізичних текстах (на матеріалі французької мови)

Наукові фізичні тексти у французькій мові мають стійку тенденцію щодо використання різного роду аббревіатур і скорочень. Важливе місце серед них займають акроніми. Слово вперше використано співробітником лабораторії Белла в 1943 р. в США і має грецьке походження від «акрос» (крайній, верхній) і «онома» (ім'я). В словнику лінгвістичних термінів вказується, що аббревіатура, утворена із початкових букв елементів вихідного словосполучення, але прочитана не по алфавітних назвах букв, а як звичайне слово, називають акронімом або звуковою аббревіатурою. Дане визначення достатньо точно номінує поняття, але його необхідно доповнити, тому що у склад акроніма можуть входити не тільки початкові букви компонентів словосполучення, але й фрагменти лексичних одиниць. Основним «будівельним матеріалом» для акронімів служать ініціальні аббревіатури. Проведені дослідження із вибраними скороченими словоформами свідчать, що частка акронімів із загального числа становить 16%. Отже, обмежуючись фонетичними закономірностями французької мови, далеко не кожне скорочення може стати акронімом. Наприклад, в розряд акронімів не можуть бути зараховані аббревіатури, утворені з двохкомпонентних словосполучень, у склад яких входить два прості повнозначні фізичні терміни: A. E. [a-e] → accumulateur électrique 'електроаккумулятор', A. U. [a-y] → attraction universelle 'всесвітнє тяжіння', O. L. [o-el] → ondes longues 'довгі хвилі', I.M. [i-em] → induction magnétique, D. F. [de-ef] → distance focale 'фокусна відстань', P.S. [pe-es] → polarisation spontanée 'спонтанна поляризація'. Якщо в двохкомпонентні словосполучення входять фізичні терміни із складною лексико-семантичною структурою, то скорочена форма запису являє собою акронім: CAD [kad] → convertisseur analogique-digital, CAN [kan] → convertisseur analogique-numerique 'аналого-цифровий перетворювач' UEM [we:m] → unité électromagnétique 'електромагнітна одиниця', D.E.M. [dem] → détection électromagnétique 'магнітна дефектоскопія, радіолокація', POA [poa] → procédé d'oxydation avancée 'вдосконалений процес окислення', F.E.M. [fem] force électromotrice → 'електропрушійна сила', RUV [ryv] → rayons ultraviolets 'ультрафіолетові промені'. Також значна кількість акронімів може бути утворена із трьохкомпонентних термінів-словосполучень, причому до аббревіаційних символів можуть входити і службові частини мови: Raz [raz] → remise à zéro 'повернення в нульове положення, установка на нуль', LAR [lar] → ligne à retard 'лінія затримки', SOF [sof] → Système Officiel Français 'французька система сенситометрії', O.C.E. [o'se] → oscillateur à couplage électronique 'генератор з електронним зв'язком', FAG [fag] → Fluctuation Axiale Gaussienne 'гаусова аксіальна флуктуація'.

Ex 16

Traduisez l'article. Relevez les termes scientifiques. Expliquez les particularités de traduction des textes de ce genre.

Les sigles, les acronymes et les *mots-valises*

Sigles et acronymes ont en commun de remplacer une synapsie par une séquence constituée des initiales des lexèmes qui la constituent : CGT (= Confédération Générale du Travail), ECU (= European Currency Unit, Unité monétaire Européenne). La différence tient à ce que l'acronyme se conforme à la structure syllabique d'une (ou plusieurs) langue(s), en conservant, si nécessaire, des lettres non initiales, ce qui favorise son assimilation à un lexème ordinaire, du point de vue formel ; tandis que le sigle reste identifiable à une suite de graphèmes, dont la prononciation épelle les graphèmes constitutants ; à l'écrit, le sigle reste une suite de capitales, tandis que l'orthographe peut consacrer l'assimilation parfaite (la lexicalisation) d'un acronyme, par exemple radar, laser. Certains sigles se prêtent à un double traitement : ONU admet en français deux prononciations, épelée ou lue ; c'est le traitement acronymique des sigles qui, toujours, apparaît dans leurs dérivés : cégétiste, onusien. Il est clair que ce type de terme favorise la démotivation, qui va de pair avec leur caractère international (ou interlinguistique) ; certaines formations, comme l'ECU, illustrent particulièrement cette recherche de sigles ou d'acronymes lexicalisables, en plusieurs langues de surcroît.

24Quant aux « mots-valises », on regroupe généralement sous ce terme un ensemble de formations qui consistent à créer un unique lexème à travers diverses manipulations, tenant en général du télescopage, du signifiant de deux lexèmes-bases : ainsi le célèbre informatique résulte-t-il du télescopage de information/automatique (pour : traitement automatique de l'information) ; la motivation de ces mots-valises est faible, leur présence dans les vocabulaires techniques très irrégulière.

25Enfin, on peut mentionner la surdétermination d'un terme comme Minitel qui, produit d'un logiciel manipulant les séquences signifiantes, peut apparaître, après coup, aux locuteurs, tantôt comme un composé, tantôt comme un acronyme ! (Reboul 1988)

26Comme on le voit, les procédés les plus récents de formation (siglaison, mots-valises) tendent à estomper la motivation des néologismes, compliquant en première instance leur interprétation hors contexte de création ; mais, simultanément et contradictoirement, leur opacité sémantique, loin de nuire à leur lexicalisation, contribue à les rapprocher des lexèmes « anciens », dont le sens codé doit être mémorisé par tout locuteur ; cette dernière remarque est, évidemment, valable aussi pour les termes motivés, dont la valeur ne se réduit pas, en règle générale, à leur sens « prédictible4 ».

27Ces considérations, assez longues, sur la motivation des termes, ont paru justifiées dans la mesure où elles éclairent les mécanismes de leur interprétation dans la communication.

Ex 17

Traduisez la définition

Парадигма (від грец. *παράδειγμα* — «зразок», «приклад») — у широкому сенсі — будь-який клас лінгвістичних одиниць, протиставлених одна одній і в той же час об'єднаних за наявністю спільної ознаки, або спільних асоціацій. Найчастіше — сукупність мовних одиниць, пов'язаних парадигматичними відношеннями. Парадигмою також називають модель і схему організації такого класу або сукупності.

У вузькому сенсі «парадигма» — синонім точнішого терміна «морфологічна парадигма», сукупність граматичних форм одного слова.

Ex 18

Traduisez la définition

En linguistique, **le syntagme** est un constituant syntaxique et sémantique de la phrase. On l'appelle aussi groupe ou entité car il est composé d'un ou plusieurs mots allant jusqu'à la phrase simple. Un syntagme peut être constitué de plusieurs autres, les sous-syntagmes, dont les formes indivisibles sont le nom, le mot composé ou la locution.

Le syntagme est composé d'un noyau, appelé aussi « tête » (qui détermine sa nature et sa fonction) et d'éventuels satellites (ou subordonnés).

Il existe cinq types de syntagmes en français : verbal, adverbial, adjectival, prépositionnel et nominal¹.

Par exemple, la phrase suivante est un syntagme :

Il a acheté une modeste maison de briques rouges.

- « une modeste maison de briques rouges » est un groupe ou syntagme nominal, sous-syntagme de la phrase, dont le noyau est « maison » ;
- « de briques rouges » est un autre groupe nominal, sous-syntagme du précédent, dont le noyau est « briques » avec les satellites « de » et « rouges ».

Ex 19

Traduisez les acronymes suivants. Y a-t-il des équivalents dans la langue cible? Pourquoi?

1. SNCF	11. TVA	21. SAMU
2. TGV	12. PME	22. EDF
3. HLM	13. OVNI	23. GDF
4. ANPE	14. VTT	24. OGM
5. CDD	15. SMIC	25. PDG
6. SDF	16. DOM	26. TOM
7. RER	17. VO	27. ONU
8. CHU	18. VF	28. PACS
9. CDI	19. SAV	29. OIF
10. RTT	20. JO	30. TTC

Ex 20

Traduisez les acronymes suivants. Y a-t-il des équivalents dans la langue cible? Pourquoi?

1. АЕС — атомна електростанція
2. АПК — аграрно-промисловий комплекс
3. АТУ — адміністративно-територіальний устрій
4. ВВП — валовий внутрішній продукт
5. ВДВ — валова додана вартість
6. ВОЛЗ — волоконно-оптичні лінії зв'язку
7. ВПК — військово-промисловий комплекс
8. ВР — Верховна Рада України
9. ВРП — валовий регіональний продукт
10. ГЕС — гідроелектростанція
11. ГІС — геоінформаційні системи
12. ДБК — домобудівний комбінат
13. ДСТУ — Державний стандарт України
14. ЗДСПД — загальнодержавна система передачі даних
15. КМ — Кабінет Міністрів
16. ЛПК — лісопромисловий комплекс
17. НБУ — Національний Банк України
18. НТП — науково-технічний прогрес
19. НТР — науково-технічна революція
20. ПЕК — паливно-енергетичний комплекс
21. ПК — персональний комп'ютер
22. РПС — розміщення продуктивних сил
23. СРСР — Союз Радянських Соціалістичних республік
24. ТВК — територіально-виробничий комплекс
25. ТЕС — теплоелектростанція
26. ТЕЦ — теплоелектроцентраль
27. ТЕСЕ — територіальна соціально-економічна система
28. УРСР — Українська Радянська Соціалістична республіка
29. ЦРРЛ — цифрові радіорелейні лінії зв'язку
30. ЧД — чистий дохід

Ex 21

Traduisez les noms des journaux et des revues ukrainiens

1. «Аргументи і факти»
2. «Освіта»
3. «Ваше здоров'я»
4. «Іноземні мови»
5. «Все про бухгалтерський облік»
6. «Вісник податкової служби України»
7. «Країна знань»
8. «Юридичний Вісник України».
9. «Актуальні проблеми економіки»
10. «Бульвар Гордона»

Ex 22

Traduisez les noms des marques surtout appréciées par les Français. Allez-vous toujours faire des calques?

1. Picard (FR)
2. Amazon (US)
3. Yves Rocher (FR)
4. Thiriet (FR)
5. Vente-Privée (FR)
6. L'Occitane (FR)
7. Décathlon (FR)
8. Ikea (SE)
9. Apple Store (US)
10. Espace culturel Leclerc (FR)
Alors qu'ils tuent les libraires.
11. Cultura (FR)
12. Kiko (IT)
13. Sephora (FR)
14. Nocibé (FR)
15. Leclerc (FR)
Encore eux ?
16. Nature & Decouvertes (FR)
17. Fnac (FR)
18. Marionnaud (FR)
19. Truffaut (FR)
20. Darty (FR)
21. Histoire d'Or (FR)
22. CDiscount (FR)

23. LeBonCoin (NO)
24. Leroy Merlin (FR)
25. Botanic (FR)
26. Galeries Lafayette (FR)
27. eBay (US)
28. Maisons du Monde (US)
29. Kiabi (FR)
30. Etam Lingerie (FR)

Ex 23

Traduisez les noms de familles ukrainiens palmarès des Internautes. Doit-on toujours avoir recours à la calque?

А - Д

Акулібаба, Бабай, Бабело, Базар, Бібік, Бляхер, Бобрик, Братишко, Віслоушкіна, Вшивцева, Гаврик, Гадюка, Дівізійна, Долбня, Дохлик, Дура.

Ж - М

Жуйвода, Зажерило, Закривидорога, Западня, Зюзіна, Інтралігатор, Кривулькін, Кусайко, Лаж, Лус-Кучерявий, Лялькін, Мордовець, Моська, Мотуз, Мохнаткін, Мурзя.

Н - З

Неборак, Негро, Недодаєва, Недорезов, Непийпиво, Несольоний, Ноздріна, Об'єдкін, Пахуча, Піліпончик, Піндюрина, Піпко, Погуляйко, Попик, Попукалова, Редкокаша, Роспопіна, Салоед, Серобаба, Сморщук.

Т - Я

Тараканчиков, Тупіцина, Тютькіна, Хертухеев, Хняч, Храпач, Храпатая, Хренов, Хрюкін, Черв'як, Черепок, Чупилко, Шмат, Шмонько, Штихер, Шурло.

Ex 24

Traduisez la dictée

Ця диктовка є незвичайною, але справді. Не пропустіть її і перекладіть українською, це дуже цікаво. Як виявиться, французька не так складна! Цей короткий текст, який я вам залишаю смакувати, є диктовкою знайденою в старому альманасі:

"Містер Ламєр одружився з панночкою Лепєр. З цього шлюбу, народився син з очима персика. Містер є батьком, Мадам є матір'ю. Вони двоє складають пару. Батько, хоча й батько, залишився Ламєром, але мати, до того як була Ламєром була Лепєр. Батько є отже батьком без того щоб бути Лепєром, оскільки він є Ламєром і мати є Ламєром, хоча й народилася Лепєром. Жоден з двох не є мером. Не будучи ні мером ні матір'ю, батько не робить отже парності при підписуванні Ламєром. Син з очима персика з Лепєром стане мером. Він буде мером Ламєром, з очима персика, син Містера Ламєра, свого батька, і панночки Лепєр, своєї матері. Мати мера гине і Ламєр, батько мера, її втрачає. На похоронах, батько з матері мера, дідусь Лепєр, приходить з берега моря і йде поруч з мером Ламєром, своїм онуком. Други мера, які приходять за матір'ю, шукають Ламєра, але знаходять тільки мера і Лепєра, батька з матері мера, який прийшов з моря, і кожен з них гине!"

Ex 25

Транслюйте диктовку

Всукраїнський диктант національної єдності відбувається у День української писемності та мови 9 листопада. Радіодиктант транслює у прямому ефірі Українське радіо. Диктант розпочнеться об 11:20. Текст диктанту:

Україна на зламі тисячоліть

За легендою, апостол Андрій Первозваний на одному з пагорбів, де нині Андріївська церква, напрозорив: "На горах цих возсіяє благодать Божа, буде город великий і воздвигне Бог багато церков". Передбачення збулося: на високому дніпровському березі народився золотoverхий Київ.

Минали роки – слава про Київську Русь гриміла на весь світ, адже на зламі першого тисячоліття тут бурхливо розвивалися торгівля, право, освіта, культура. Королівським дворам Європи було за честь породнитися з володарями Києва. Промовистим є такий факт: Анна, високоосвічена дочка Ярослава Мудрого, ставши королевою Франції, підписувала державні акти своїм ім'ям, тоді як її чоловік, король Генрик Перший, ставив усього-на-всього хрестик.

Наша історія славна ще й звитяжними боями: упродовж століть відчайдушні козаки захищали Україну й усю Європу від дикої орди. Прикро, що на зламі другого тисячоліття нам, українцям, ціною життя найкращих синів доводиться боронити від східних сусідів свій європейський вибір. Сьогодні ми по-особливому розуміємо Шевченкову настанову любити Україну “во врем’я люте” і знаємо, що вистоїмо, бо за нами правда й славна історія.

Ex 26

Traduisez la chanson. Expliquez les particularités de traduction des chansons.

Грицю, Грицю, до роботи!

В Гриця порвані чоботи...

Грицю, Грицю, до телят!

В Гриця ніженьки болять...

Грицю, Грицю, молотити!

Гриць нездужає робити...

Грицю, Грицю, врубай дров!

Кахи-кахи! Нездоров...

Грицю, Грицю, роби хліб!

Кахи-кахи! Щось охрип...

Грицю, Грицю, до Марусі!

"Зараз, зараз уберуся!"

Грицю, Грицю, хоч жениться?

"Не можу одговориться!"

Грицю, Грицю, кого взяти?

"Краще Галі не зіскати!"

Галю, серденько моє,

Чи підеш ти за мене?"

"Стидкий, бридкий, не люблю

І за тебе не піду!"

Ex 27

Traduisez la chanson. Expliquez les particularités de traduction des chansons.

Il était un petit homme, Pirouette cacahuète

Il était un petit homme
Qui avait une drôle de maison
Qui avait une drôle de maison

Sa maison est en carton, Pirouette cacahuète
Sa maison est en carton
Les escaliers sont en papier
Les escaliers sont en papier

Si vous voulez y monter, Pirouette cacahuète
Si vous voulez y monter
Vous vous casserez le bout du nez
Vous vous casserez le bout du nez

Le facteur y est monté, Pirouette cacahuète
Le facteur y est monté
Il s'est cassé le bout du nez
Il s'est cassé le bout du nez

Ex 28
Traduisez les proverbes

Qui dort dîne
Qui vivra verra
Tel père tel fils
Noblesse oblige
Mieux vaut tard que jamais
Pas de nouvelles, bonnes nouvelles
Chose promise, chose due
Chaque chose a sa place
A bon chat bon rat
Qui langue a, à Rome va
L'appétit vient en mangeant
Tout est bien qui finit bien
La nuit porte conseil
Rira bien qui rira le dernier
Patience vaut science
Ni chair ni poisson

Ex 29

Traduisez les citations

- “Людина в світ зерно нести повинна , як зерно носить людям колосок” (Г. Коваль);
- “Тарас Шевченко! Досить було однієї людини, щоб урятувати цілу націю” (Остап Вишня);
- “Чого варті наші тамерлани та наполеони без коня?” (Олесь Гончар);
- “Ми є. Були. І будем ми! Й Вітчизна наша з нами.” (І.Багряний);
- “Світ ловив мене, та не спіймав” (Григорій Сковорода);
- “Вічна слава безсмертю хоробрих, які кличуть на подвиг живих!”(Іван Нехода);
- “Вкраїна- це море. Воно червоне. Хто сам – потоне, в гурті – перебере” (Лазар Баранович);
- “Магнат, як магніт, кожен добре знає: Сей залізо, а той золото притягає” (Іван Величковський);
- “У вбогого трохи є, в жебрака нічого. Понад міру в богача, а досить – ні в кого”(Іван Величковський);
- “Ніяка в світі сила нас не зламає, бо нас коріння наше в землі тримає” (Г. Дудка);
- “Як не буде птахів, то і людське серце стане черствішим” (М. Стельмах);
- “Життя не кінчається смертю, якщо залишається сад” (В. Терен);
- “Я знаю: мова мамина – свята, в ній вічний, незнищений дух народу” (М.Адаменко);
- “Найпрекрасніша мати щаслива, найсолодші кохані вуста, найчистіша душа незрадлива, найскладніша людина проста” (В. Симоненко);
- “Любов до книжки виявляється в тому, що з шостого класу Франко починає збирати свою бібліотеку” (М. Коцюбинський);
- “Хочу, щоб ніколи, ніколи не зачерствіло серце” (М. Стельмах);

Ex 30

Traduisez les documents. Faites attention aux noms des institutions.

RÈGLEMENTATION :

Le [Décret n° 2014-1133 du 3 octobre 2014 relatif à la procédure de contrôle des arrêts de maladie des fonctionnaires](#) vient modifier le décret n° 88-386 pour les fonctionnaires hospitaliers, pour rendre applicable ces mesures à compter du **6 octobre 2014**.

Obligation de transmettre dans un délai de 48h le certificat médical :

Dans le cas d'un congé de maladie, le fonctionnaire doit transmettre, à l'administration dont il relève, un avis d'interruption de travail dans un délai de quarante-huit heures.

En cas de manquement à cette obligation, l'administration informe l'agent de la réduction de la rémunération à laquelle il s'expose en cas de nouvel envoi tardif dans une période de 24 mois.

Si, dans cette période (de 24 mois), l'agent transmet de nouveau tardivement un nouvel avis d'interruption de travail, l'administration est fondée à réduire de moitié sa rémunération entre la date de prescription de l'arrêt et la date effective d'envoi de l'avis d'arrêt de travail.

Réduction de la rémunération :

La réduction de la rémunération portera sur le traitement indiciaire brut, ainsi que certaines primes et indemnités perçues par l'agent.

Cette réduction de la rémunération ne sera pas applicable si le fonctionnaire est hospitalisé ou s'il justifie, dans le délai de huit jours, de son incapacité à transmettre l'avis d'interruption de travail dans le délai imparti.

Ces dispositions s'appliquent également aux agents contractuels.

L'envoi par l'agent du certificat médical ou d'une ordonnance du médecin pour justifier de l'arrêt maladie, n'impose toutefois pas que l'administration soit informée du motif médical de l'arrêt.

Rappelons que l'employeur n'a pas à connaître les éléments d'ordre médical motivant l'arrêt de travail mentionnés par le médecin prescripteur.

Le droit ne s'use que si l'on ne s'en sert pas!!!

CREDIT AGRICOLE ETS FAVART			Le 15 mars N Compte n° 81 818 P	
Date	Libellé	Débit	Crédit	Date de valeur
1 ^{er} mars	Ancien solde		7 610.35	28 février
1 ^{er} mars	Virement LEROY		1 925.40	3 mars
1 ^{er} mars	Prélèvement échéance prêt	2 862.33		28 février
2 mars	Virement BAUDOIN SA		7 255.16	4 mars
3 mars	Virement « cartes bancaires »		6 422.89	4 mars
5 mars	Prélèvement EDF-GDF	660.00		3 mars
7 mars	Chèque n° 620 DOUSSEAUD	1 737.66		5 mars
7 mars	Remise de chèques		5 286.38	9 mars
7 mars	Intérêts bancaires	89.17		5 mars
8 mars	Agios chèque impayé dont TVA 19.60 %	23.72		5 mars
12 mars	Négociation effets		14 337.50	15 mars
12 mars	Remise d'espèces		2 000.00	13 mars
12 mars	Domiciliations échues	34 324.42		11 mars
12 mars	Chèque n° 621 JANU SARL	237.68		10 mars
13 mars	Virement LAGRANGE SA		4 218.72	15 mars
13 mars	Chèque DUFOUR impayé	858.92		9 mars
14 mars	Agios négociation dont commission TTC 5.93 €	217.81		12 mars
15 mars	Chèque n° 623 COURTINES	8 411.79		17 mars
TOTAUX		49 423.50	49 056.40	
	SOLDE DEBITEUR		367.10	

 Київський національний університет імені Тараса Шевченка A00 N° 000000 (серія та реєстраційний номер, що присвоюються) ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ закінчив(ла) у 2015 році найменування вищого навчального закладу/відокремленого підрозділу вищого навчального закладу здобув(ла) ступінь бакалавра за напрямом підготовки (назва спеціальності) здобув(ла) кваліфікацію (назва кваліфікації) Посада керівника <i>Підпис</i> Ініціали, прізвище 00 місяць 2015 р. 	 Taras Shevchenko National University of Kyiv State A00 N° 000000 (Series, registration number of the diploma) FAMILY NAME GIVEN NAME(S) In 2015 completed the full course of Name of Institution obtained bachelor's degree having specialized in (speciality name) obtained qualification of (name of qualification) Position of the head <i>Signature</i> Name, Surname 00 month 2015
--	---

ANNEXE 4 (transcription)

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

Ambassade de France en Ukraine

DEMANDE DE TRANSCRIPTION D'ACTE DE MARIAGE

Je soussigné(e) (Nom,

prénoms),

Adresse :

Téléphone et e-mail :

Sollicite la transcription sur les registres de l'état civil consulaire français de l'acte de mariage

célébré à :

le : avec

Je suis informé(e) qu'en vue de la transcription, l'officier de l'état civil français s'assure de la régularité de l'acte étranger produit et de la validité du mariage au regard du droit français.

Fait à, le

(signature du ou des époux français)

RENSEIGNEMENTS RELATIFS AUX EPOUX (A LA DATE DU MARIAGE)

	Epoux	Epouse
NOM		
NOM de naissance, si différent		
Prénom(s)		
Date de naissance		
Lieu de naissance		
Nationalité		
Profession		
Statut matrimonial au jour du mariage (Célibataire, Veuf, Divorcé)		
Nom, prénom, âge et adresse des témoins (s'ils sont indiqués dans l'acte original)		
Nom et prénoms du père		
Nom (de jeune fille) et prénoms de la mère		
Adresse des époux au moment du mariage		

RENSEIGNEMENTS RELATIFS AUX ENFANTS NES DE CETTE UNION
(nés avant ou après le mariage, même décédés, devant être inscrits sur le livret de famille)

Prénom(s) Date de naissance Lieu de naissance

Номер реєстрації
в органі ДПС

□ □ □ □ □ □

Дата взяття на
облік в органі ДПС

□ □ / □ □ / □ □

РЕЄСТРАЦІЙНА ЗАЯВА

Форма N 1-ПДВ

платника податку на додану вартість

- ☐ Юридична особа ☐ РЕЄСТРАЦІЯ
- ☐ Фізична особа ☐ ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЯ у зв'язку із _____ (вказати)
- ☐ Представництво нерезидента ☐ ЗМІНА МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ
- ☐ Інвестор (оператор) угоди про розподіл продукції
- ☐ Учасник договору про спільну діяльність
- ☐ Управитель майна

Необхідне позначити знаком "✓" або "+"

1 Найменування податкового органу, де здійснюється реєстрація або перереєстрація платника

2 Індивідуальний податковий номер / податковий номер / номер та серія паспорта * (необхідно підкреслити)

3 □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

3 Найменування або прізвище, ім'я та по батькові платника

4 Місцезнаходження (місце проживання) платника

Поштовий індекс □ □ □ □ □ Країна

Область

Район

Місто

Вулиця

Будинок / Корпус Офіс / квартира

Контактний телефон Факс

ТОВ «Усе буде добре»

вул. Лесі Українки, 40, м. Київ, 01133
тел./факс: +38 (044) 444-44-44

Код за ЄДРПОУ: 23456712

Управління Пенсійного фонду України
у Деснянському районі м. Києва

ДОВІДКА

06.12.2016 № 639
м. Київ

Про підтвердження місця
роботи Голубченка С. О.

Голубченко Сергій Олександрович дійсно працює системним адміністратором інформаційно-аналітичного відділу ТОВ «Усе буде добре» із 20 вересня 2013 року (наказ директора товариства від 20.09.2013 № 24-к/тр).

Директор товариства

Добродій

К. М. Добродій

Головний бухгалтер

Щаслива

А. О. Щаслива

Відбиток печатки

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. <http://www.toutpourlebac.com/>
2. <http://www.llsh.univ-savoie.fr/lea/perdrieau/conseils.htm>
3. <http://www.bridgets-english-pages.com/methodelecrit/traduire.pdf>
4. http://www.lemonde.fr/societe/article/2016/05/17/la-france-doit-se-preparer-a-l-emigration-de-ses-talents_4920520_3224.html
5. <http://for-ua.com/analytics/2012/08/21/120039.html>
6. https://espresso.tv/article/2017/06/02/ideyi_vid_ikea_dlya_ukrayinskogo_rynku
7. https://www.lesechos.fr/03/02/2017/LesEchos/22376-078-ECH_ikea--conforama-et-but-trustent-la-vente-de-meubles-en-france.htm
8. <http://www.kkoworld.com/kitablar/anyes-marten-luqan-xosbext-insanlar-kitab-oxuyur-ve-qehve-icir-kko-fra.pdf>
9. <http://litlife.club/br/?b=213151&p=8>
10. <http://www.leslanguesdumonde.com/formation/actualites/whats-news/la-traduction-un-marche-en-hausse/>
11. <https://aventa.com.ua/ua/enhance.html>
12. <http://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013>
13. <https://cediscor.revues.org/463#tocto3n10>
14. <https://fr.wikipedia.org/wiki/Syntagme>
15. <https://www.ukrinform.ua/rubric-society>
16. <http://boitedependore.com/clarence/humour/dictee.htm>
17. <https://www.facebook.com/1tvua/posts/1597432183616147>

Навчальне видання

Коккіна Ліліта Рейнісівна

Збірник вправ до курсу «Практика перекладу» для студентів IV курсу відділення
французької філології факультету РГФ

В авторській редакції

Підп. до друку 1.07.2017

Формат 60х84/8

Умов.- друк. арк. 5. Тираж 100 пр.

Зам. №

Видавець і виготовлювач

ООО Персей

Свідоцтво ВОО № 107151 від 27.06.2002 р.

65058, Україна, м. Одеса, пр. Шевченка, 6/3

(048) 776-23-76, (048) 776-21-02

e-mail: persey@icn.od.ua